

Juleaften 2012

Jeg ved ikke hvor mange af jer der kender H.C. Andersens eventyr om ”Nattergalen”. Den handler om en Kinesisk kejser der en dag i en bog læser om slotte og mange andre herligheder. I sin læsning falder han over en beretning om en nattergal. Her får et indtryk af hvor herligt og vidunderligt den synger. Han bliver så grebet af beskrivelsen af dens sang, at han beder om, at man skal få en nattergal til at synge for ham. Det sker den samme dag om aftenen. Der kommer en nattergal for ham, og den synger så smukt, at tårerne triller ned af hans kinder. Efter nattergalens forestilling, tilbyder Kejseren ham utrolig mange rigdomme. Men nattergalen takker nej og glæder sig over at Kejseren er rørt over dens sang. Nattergalen anser den største belønning for at være kejserens dybtfølte modtagelse af dens sang.

Nattergalen kommer til at være fast i kejserens palads, men en dag bliver dens plads anfægtet. Der bliver sendt en gave til Kejseren fra Japan. Det var en mekanisk nattergal, som kan synge utrolig smukt. Den synger ikke med samme takt som den virkelige nattergal. Kejseren affejer ikke den levende nattergal, men tænker at de to skulle synge sammen, men de sang ikke i takt. Så den virkelige nattergal bliver sat til side. Den mekaniske nattergal havde heller ikke et ydmygt udseende. Den var beklædt med diamanter og rubiner, sølv og guld. Så det var ikke underligt, med tiden blev den virkelige nattergal fordrevet, dels fordi der ikke er plads til den og dels fordi der ikke på samme måde længere er behov for den. Men en dag går den mekaniske nattergal i stykker, og en urmager bliver tilkaldt. Urmageren konstaterer at den mekaniske nattergal er blevet slidt, og ikke må bruges så intensivt, som den havde været brugt. Så det bliver besluttet at Nattergalen ikke må spilles på mere end en gang om året. Det bliver til sorg for kejseren. Den manglende musik tager gradvist livet af kejseren. Han bliver svækket og syg, og til sidst sidder døden ovenpå ham. Den har taget kronen og scepteret fra ham. Men i denne dødens stund, hvor kejseren ligger på sit sidste kommer den virkelige nattergal og synger for ham. Både kejseren og døden bliver så optaget af nattergalens sang. Døden bliver opslugt af livet. Nattergalen afvæbner døden. Den synger døden bort fra Kejsersens bryst. Historien ender med at hoffet kommer op til kejseren, i den tro at han er død, men finder ham spil-levende.

Det er jo ingen hemmelighed, at H.C. Andersens eventyr koger over med det kristne budskab. H.C. Andersen var ikke teolog, og derfor fremkommer der nogle gange svipsere. Her har eventyret meget klare budskaber fra det centrale i kristendommen. Dette eventyr stiller os overfor nogle meget relevante spørgsmål til vores tro og det religiøse klima i dagens Danmark. Men vigtigst af alt stiller den enkelte overfor Gud.

Til alle tider har det varieret i menneskers holdninger til Jesus. Nogle er ikke imponeret over Kristus, andre har helt modsat en begejstring. Men selv en begejstring kan forvirres, forstyrres og distraheres. Da Kejseren havde læst om nattergalen, så var han så fuld af forventning og så betaget af den beretning om nattergalens sang, at han havde givet mange andre mennesker store forventninger til Nattergalen. Da de så Nattergalen, som de havde store forventninger til sagde de: Hvor ser den dog simpel ud! Den ser grå og lille ud!

Anderledes var det heller ikke med Jesus. Der var profeteret meget om ham, og andre havde gjort sig falske forestillinger om ham. Han var i det ydre et simpelt menneske, men da han åbnede munden og spredte mørket med sit guddommelige lys, gjorde det et varigt indtryk. Det forvandlede menneskers liv. Hvis man blot lytter til den ydre historie om kristendommen, så kan man blive snydt af sine egne smålige domme.

Vi kan blive så vant til Nattergalens sang at vi glemmer den. Vi kan blive så vant til Guds godhed og velsignelse, at vi glemmer ham. Vi kan høre det så mange gange, hvad det var Jesus kom til jorden for, og alligevel glemmer vi det. Måske denne juleaften vi trænger til at hører ”nattergalens sang” på ny.

Kejseren lytter til Nattergalens sang, og det bevæger ham til tårer. Kejseren vil gerne belønne Nattergalen, men Nattergalen afslår. Den anser kejserens tårer og indføjte reaktion på hans sang, som den bedste løn. Vi kan sammenligne Nattergalens sang med Jesus liv, død og opstandelse. Det Jesus skænker hver en af os, det ønsker han først og fremmest vi skal tage imod med en dybt indfølt modtagelse. Han er ikke så interesseret i andre modydelser. Han ønsker at det som han har gjort bliver omsat i vores liv.

I vores jordiske og åndelige vandring, kan vi komme til at tage kunstige erstatninger i stedet for den ægte vare. Jeg tror der er mange tendenser i vores tid til at skifte en virkelig nattergal ud med en mekanisk nattergal. Der er mange mennesker der søger at supplere eller erstatte Kristus med et andet åndeligt eller materielt surrogat. Hvad er der i hver vores krybbe? Er det den levende Kristus eller har vi erstattet det med noget dødt og forgængeligt, der er iklædt diamanter og overfladisk tingeltangel. Den afgørende forskel på den virkelige Kristus og de åndelige kopier er, at kopierne ikke kan føre os til evigt liv, de har ikke liv i sig selv. De kan vække begejstring, men deres dage er på forhånd talte. De er enten døde eller vil dø. De er som regel vores energier overført til noget forgængeligt. Kristus har det evige liv, han kan give evigt liv. Den virkelige Nattergal kunne fordrive døden fra Kejserens bryst. Den virkelige Kristus tilbyder os en virkelig opstandelse, et virkeligt evigt liv. Han ønsker at give det højeste form for liv. Han kan inspirere og styrke os til et retfærdigt liv. Det afgørende er at vi giver Nattergalen lov til at synge ind i vores liv. Det er ikke kun en fremtidssang. Det er en sang som allerede nu toner nyt liv hos os. Vi skal give plads til at Jesus taler ind i vores liv, at han får lov til at bringe livet ind i os. Vi må ikke efter julen gøre Jesus til et hittebarn. Lad os ændre i historien i hver vores liv, og gøre plads i vores hjerters herberg.

Amen.